

Advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport
inrichting Lage Weide, Utrecht
Ecotechniek Soil Remediation B.V.

18 juni 1999

1017-31

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Utrecht Postbus
80300
3508 TH UTRECHT

uw kenmerk
1999WEM000776i

uw brief
26 maart 1999

ons kenmerk
U294-99/Pi/eh/1017-32

onderwerp
Advies voor richtlijnen inrichting Lage
Weide, Utrecht Ecotechniek Soil Reme-
diation B.V.

doorkiesnummer
(030) 234 76 34

Utrecht,
18 juni 1999

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de inrichting Lage Weide, te Utrecht van Ecotechniek Soil Remediation B.V..

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
inrichting Lage Weide, Utrecht Ecotechniek
Soil Remediation B.V.

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
inrichting Lage Weide, Utrecht Ecotechniek Soil Remediation B.V.

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over
inrichting Lage Weide, Utrecht Ecotechniek Soil Remediation B.V.,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Utrecht door de Commissie voor de milieueffectrap-
portage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. inrichting Lage Weide, Utrecht Ecotechniek Soil Remediation B.V.,

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 18 juni 1999

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. motivering, doel en besluitvorming	4
2.1 Motivering van het initiatief	4
2.2 Doel	6
2.3 Besluitvorming	7
3. Voorgenomen activiteit en alternatieven	7
3.1 Algemeen	7
3.1.1 Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen	7
3.2 Beschrijving voorgenomen activiteit	8
3.2.1 Aanbod	8
3.2.2 Aanvoer en afvoer	8
3.2.3 Opslag alsmede aparte opslagplaatsen (tussendepots)	9
3.2.4 Grondreinigingsinstallaties	9
3.2.5 Laad- en loswal	9
3.2.6 Verwerking van andere korrelvormige materialen	9
3.2.7 Inzet van andere brandstoffen in plaats van aardgas	10
3.2.8 Behandeling van extern aangevoerd verontreinigd water	10
3.2.9 Uitgaande stromen	11
3.2.10 Controle en monitoring	11
3.3 Alternatieven	12
3.3.1 Meest milieuvriendelijke alternatief	12
4. Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	13
5. Gevolgen voor het milieu	14
6. Vergelijking van alternatieven	15
7. Leemten in kennis en informatie	15
8. Evaluatieprogramma	15
9. Vorm en presentatie	16
10. Samenvatting van het MER	16

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 26 maart 1999, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr 63 d.d. 31 maart 1999
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Ecotechniek Soil Remediation B.V. heeft het voornemen om de inrichting Lage Weide te Utrecht te wijzigen en uit te breiden, daarbij gaat het om de volgende (nieuwe) voornemens:

- a. de huidige grondreinigingsinstallatie, met een capaciteit van 150.000 ton per jaar, zal vervangen worden door een nieuwe installatie met een capaciteit van 1.000.000 ton per jaar;
- b. de realisatie van een laad- en loswal aan de kade, zodat toe- en afvoer per schip mogelijk zal zijn;
- c. het verwerken van andere korrelvormige materialen - waaronder actief kool, baggerspecie, ballastgrind, bleekarde, gravelgrond, grondreinigingsresiduen, katalysatorresten, oliehoudende sludges, straalgrit en verontreinigd puin, breker- en zeefzand - dan verontreinigde grond;
- d. de acceptatievoorwaarden van EOX en kwik zullen worden verruimd;
- e. de inzet van andere brandstof(fen), ter vervanging van aardgas;
- f. de behandeling van reinigingswater van schepen, alsmede verontreinigd grondwater dat is vrijgekomen bij bodem- en grondwatersaneringen, in de eigen afvalwaterzuiveringsinstallatie;
- g. een mobiele wasinstallatie voor grondreiniging met een capaciteit van circa 30.000 ton per jaar;
- h. de plaatsing van een mobiele thermische eenheid met een capaciteit van circa 5.000 ton per jaar;
- i. de openingstijden zullen worden verruimd.

Op verzoek van de Initiatiefnemer zal gewerkt worden met een **MER-op-maat-procedure**. Dit houdt in dat in dit advies de inhoud van de uitgebreide startnotitie reeds getoetst wordt en de richtlijnen zich met name dienen toe te spitsen op de *aanvullende* benodigde informatie die in het MER opgenomen moet worden. Het uiteindelijke MER moet wel een complete tekst zijn, zodat het ook los van de startnotitie leesbaar is en een compleet beeld schetst van deze activiteit en de milieueffecten daarvan.

De Commissie is van mening dat in het milieueffectrapport (MER) voor dit initiatief in het bijzonder aandacht besteed moet worden aan:

MMA

In het MER dient beschreven te worden hoe de initiatiefnemer gaat bereiken dat ondanks een verzevenvoudiging van de verwerkingscapaciteit er geen significante toename zal zijn van de effecten van eventuele extra emissies naar lucht, water en bodem alsmede van de geluidhinder.

Daarbij dient het MMA het uitgangspunt te vormen voor het voorkeursalternatief. Daar waar het voorkeursalternatief toch afwijkt van het MMA dient het verschil in milieueffecten beschreven te worden. Welke preventieve en mitigerende maatregelen kunnen en zullen getroffen worden? Met name het realiseren van een hal (in pandige uitvoering) zou een oplossing kunnen bieden voor zowel de geur-, stof- als geluidhinder.

Aanbod van te verwerken materialen

Bij realisering van dit initiatief zal Ecotechniek nog meer een internationaal opererend grondreinigingsbedrijf worden. Beschrijf het aanbod van grond, korrelvormige materialen en afvalwater qua hoeveelheid en aard. Duidelijk moet

worden wat per invoerstroom uit Nederland komt, dan wel uit het buitenland. Beargumenteerd dient te worden wat de nut en noodzaak is van de beoogde import van 200.000 ton.

Hinder

Geurhinder

De geurcontouren dienen weergegeven te worden en welke preventieve of mitigerende maatregelen getroffen zullen worden. De gevolgen voor de directe (woon)omgeving moet op kaart aangegeven worden.

Stofhinder

Het Verspreidingsgebied met stofconcentraties moet in het MER beschreven en op kaart weergegeven worden. Geef in het MER aan welke preventieve maatregelen worden getroffen tegen stofhinder.

Geluidhinder

Hoe zullen de geluidscontouren op en rond het terrein er uit komen te zien, zowel overdag als 's nachts? Dit dient tevens te gebeuren voor de belangrijkste aan- en afvoerwegen (wat betekent dit voor de - gecumuleerde -geluidhinder van de omwonenden?).

Reststoffen

De aard en de omvang van de reststoffen dienen beschreven te worden. Tevens moet worden aangegeven wat er met alle reststoffen zal gaan gebeuren.

Brandstoffen

Beschreven moet worden van welke brandstoffen, ter vervanging van aardgas, gebruik gemaakt zal worden, aangezien de verwerkingscapaciteit zal verzevenvoudigen en het in het bijzonder zal gaan om thermische reiniging waar veel energie voor nodig is. Aangegeven dient te worden wat de aard van de brandstoffen zal zijn en in welke hoeveelheden deze gebruikt zullen worden. Er dient beschreven te worden wat het verschil zal zijn in emissies tussen aardgas en de nieuw te gebruiken brandstoffen.

1.

INLEIDING

Ecotechniek Soil Remediation B.V. heeft het voornemen om de inrichting Lage Weide te Utrecht te wijzigen en uit te breiden, daarbij gaat het om de volgende (nieuwe) voornemens:

- a. de huidige grondreinigingsinstallatie, met een capaciteit van 150.000 ton per jaar, zal vervangen worden door een nieuwe installatie met een capaciteit van 1.000.000 ton per jaar;
- b. de realisatie van een laad- en loswal aan de kade, zodat toe- en afvoer per schip mogelijk zal zijn in de toekomst;
- c. het verwerken van andere korrelvormige materialen - waaronder actief kool, baggerspecie, ballastgrind, bleekarde, gravelgrond, grondreinigingsresiduen, katalysatorresten, oliehoudende sludges, straalgrit en verontreinigd puin, breker- en zeefzand - dan verontreinigde grond;
- d. de acceptatievoorwaarden van EOX en kwik zullen worden verruimd;
- e. de inzet van andere brandstof(fen), ter vervanging van aardgas;
- f. de behandeling van reinigingswater van schepen, alsmede verontreinigd grondwater dat is vrijgekomen bij bodem- en grondwatersaneringen, in de eigen afvalwaterzuiveringsinstallatie;
- g. een mobiele wasinstallatie voor grondreiniging met een capaciteit van circa 30.000 ton per jaar;
- h. de plaatsing van een mobiele thermische eenheid met een capaciteit van circa 5.000 ton per jaar;
- i. de openingstijden zullen worden verruimd.

Bij brief van 26 maart 1999 heeft het College van Gedeputeerde Staten van Utrecht¹⁾ de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het op te stellen milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging op 31 maart 1999 van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant²⁾.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³⁾. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴⁾, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- * informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieuomstandigheden;
- * belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven;

1 Zie bijlage 1.

2 Zie bijlage 2.

3 De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

4 Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

- belangrijke onjuistheden bevat die ter voorkoming van misverstanden weergelegd dienen te worden.

MER-op-maat

De Commissie is van mening dat de startnotitie al veel voor het MER relevante informatie bevat. Bij het opstellen van haar richtlijnenadvies heeft zij deze informatie op juistheid, compleetheid en relevantie voor de besluitvorming getoetst. In dit advies is met deze uitgebreide startnotitie rekening gehouden en op verzoek zal gewerkt worden aan een zogenaamde "MER-op-maat" waarbij de Commissie zal aangeven welke informatie uit de startnotitie overgenomen kan worden in het nog op te stellen MER. Dit advies is vooral gericht op die onderwerpen die in het MER nog nader aan de orde moeten komen.

2. MOTIVERING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Motivering van het initiatief

De ontwikkelingen en de motivering^{5]} die tot de voorgestelde omvang van het initiatief - dus voor ieder onderdeel van het initiatief - hebben geleid moeten worden beschreven.

De bijdrage van dit initiatief aan de oplossing van een algemeen, maatschappelijk probleem dient in het MER beschreven te worden.

In paragraaf 2.4.3 van de startnotitie wordt uitgebreid ingegaan op de motivering voor de schaalvergroting van de verwerkingscapaciteit. Met nadruk wordt er daarbij op gewezen dat de inrichting Lage Weide onvoldoende ruimte biedt om in de grotere opslagbehoefte te voorzien. Om die reden zullen elders in Nederland en in het buitenland op- en overslagdepots aan vaarwater worden ingericht.

Aanvullend op de motivering in de startnotitie dient in het MER de doelmatigheid^{6]} van de keuze voor schaalvergroting op Lage Weide in combinatie met opslag in separate depots te worden aangetoond. Daarbij dient tevens te worden vermeld waarom alternatieven die bij de locatiekeuze aan de orde zijn geweest, zoals uitbreiding op de Ecotechniek-locatie in Rotterdam-Botlek, dan wel inrichting van een geheel nieuw bedrijfsterrein zijn afgevalen.

5 Hiervoor kunnen zowel delen uit hoofdstuk 1 als hoofdstuk 2 van de Startnotitie worden gebruikt.

6 In de zin van de Wet milieubeheer, dus: a. het waarborgen van de continuïteit van de verwijdering; b. effectieve en efficiënte verwijdering (ladder van Lansink); c. een op het aanbod afgestemde capaciteit; d. een evenwichtige spreiding van inrichtingen; e. mogelijkheden voor effectief toezicht en f. waarborg voor nazorg bij stortplaatsen.

De startnotitie vermeldt als belangrijkste reden voor de uitbreiding van de capaciteit van de grondreinigingsinstallatie tot 1 miljoen ton/jaar dat de kostprijs voor verwerking daardoor met 20-25% zal dalen, met name door een hogere bezettingsgraad van de installatie, hetgeen een positief effect zal hebben op het aanbod te Lage Weide. Hierbij dienen wel enkele kanttekeningen te worden gemaakt.

Bij de beschrijving van de aanbodsituatie komen in de startnotitie nog onvoldoende de ontwikkelingen aan bod die tot een afname (of in elk geval een minder snelle toename) van het aanbod⁷⁾ leiden, zoals:

- een toenemend aantal toepassingen van in-situ reiniging;
- het in toenemende mate gebruik maken van de natuurlijke-afbraakpotentie van de bodem, onder meer vertaald in een toenemende toepassing van functiegericht saneren;
- een toename van direct hergebruik, dan wel nuttige toepassing van verwijderde grond;
- het aflopen van het SUBAT-traject in 2000.

In dat verband is het wellicht ook van belang dat de taakstelling uit het PMP wijst op een afname van de taakstelling in de provincie Utrecht van ca. 140 kton/jaar in 1996 tot 54 kton/jaar in 2002⁸⁾.

De verwijzing naar de regeling van de afzet van te hergebruiken grond door CHG⁹⁾ is achterhaald, aangezien CHG niet meer operationeel is.

Uit oogpunt van doelmatigheid is het van belang om expliciet de aannamen te vermelden waarop de keuze berust voor een verwerkingscapaciteit van 500.000 ton per jaar, ongeveer 1/3 deel van het totaal in Nederland te verwachten aanbod¹⁰⁾.

Voor de ontwikkeling in het aanbod aan te verwerken baggerspecie kan worden verwezen naar hetgeen daarover wordt vermeld in de 4^e Nota Waterhuishouding¹¹⁾. In dit licht bezien moet de verwachte hoeveelheid te verwerken baggerspecie (200.000 ton per jaar ¹²⁾) beter worden onderbouwd.

Aanvullend op de startnotitie dient te worden gemotiveerd:

- of bij de keuze van een andere (lagere) capaciteit een vergelijkbare kostenverlaging bereikt kan worden. Dit om vast te stellen in hoeverre een lagere capaciteit van de installatie dan 125 ton/h realistisch is in het kader van de besluitvorming door het Bevoegd Gezag;

7 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nummer 2 over de aanbodontwikkelingen in Nederland.

8 Zie daartoe tabel 2.3 op pagina 9 van de startnotitie.

9 Zie pagina 4 van de startnotitie.

10 Dit is inclusief het aanbod voor natte en biologische grondreiniging.

11 De volgende passage is daaruit woordelijk overgenomen:

"De aandacht bij het verwerken zal in het bijzonder worden gericht op de toepassing van eenvoudige technieken. Concreet betekent dit dat vooral het winnen van zand uit baggerspecie zal worden toegepast op de specie die niet mag worden verspreid. Hiervoor zullen, naast de huidige voorzieningen op de Slufter, ook op de andere grootschalige depots voorzieningen worden getroffen. Verdergaande verwerkingstechnieken komen vanwege de kosten-rendement verhouding voorlopig nog niet voor grootschalige toepassing in aanmerking".

12 Zie pagina 13 van de startnotitie.

- ⊗ waarop de aanname berust dat een kostprijsverlaging zal kunnen leiden tot een vergroting van het aanbod tot 1 miljoen ton/jaar (zie daartoe ook paragraaf 3.2.1 van dit advies);
- ⊗ of een fasering van de capaciteitsvergroting (inclusief voor elke fase een evaluatie van de milieugevolgen en van de ontwikkeling van de aanbodsituatie) een haalbare, of aan te bevelen route is.

De omvang van de grondreinigingsactiviteit dient niet alleen in ton per jaar te worden beoordeeld, maar ook in transport-ton.km per jaar. Als dit transport over grote afstanden plaatsvindt, heeft dit een aanzienlijk energieverbruik (met de bijbehorende emissies en hinder) tot gevolg. In het MER is een discussie op z'n plaats waarin de wenselijkheid van verwerking op één centrale locatie met zeer grote capaciteit wordt afgewogen tegen die van verwerking op meerdere, kleine locaties. In het laatste geval zullen de verwerkingskosten ten gevolge van het proces wellicht hoger zijn, maar daar staat een winstpost van geringere transportafstanden tegenover. In het MER kan de discussie bijvoorbeeld worden verwoord op basis van:

- ⊗ energieverbruik bij toepassing van verschillende transportmethodes (per as, dan wel per schip) als functie van de transportafstand (grafische weergave aan te bevelen);
- ⊗ het aandeel van dit energieverbruik en de daarmee gemoeide (kosten en) emissies ten opzichte van het totale energieverbruik, (kosten) en emissies (inclusief overslag, verwerkingsproces et cetera).

In dat verband is het noodzakelijk dat het MER een indruk geeft van het aandeel van de uit het buitenland aan te voeren grond (of andere materialen) en de daarmee gepaard gaande transportstromen (in ton.km per jaar). Hiermee is een beter beeld te krijgen van de doelmatigheid van de beoogde capaciteitsvergroting.

Op de locatie Lage Weide zal extern aangevoerd afvalwater worden behandeld omdat de huidige zuiveringsinstallatie daartoe geschikt is. Motiveer in het MER aanvullend op de startnotitie:

- ⊗ waaruit de voordelen van zuivering te Lage Weide bestaan ten opzichte van andere methoden (bijvoorbeeld zuivering op locatie);
- ⊗ voor welke specifieke afvalstromen deze voordelen gelden (bijvoorbeeld hoog geconcentreerde waterstromen, verontreinigd met onder andere zware metalen, PAK, EOX).

2.2 Doel

Voor de omschrijving van het doel kunnen de paragrafen 2.4.1 en 2.4.2 worden gebruikt. belangrijk is dat daarin door de initiatiefnemer zelf de randvoorwaarde is gesteld dat geen significante toename mag optreden in de effecten van emissies en in hinder.

Een nadere uitwerking is nog nodig van de meer specifieke doelstellingen, zoals de doelstelling met betrekking tot de verwerkingscapaciteit, voor de beschrijving

van de verwerking van andere (korrelvormige) materialen, zoals katalysatorresten^{13]} alsmede de andere brandstoffen in plaats van aardgas.

2.3 Besluitvorming

Beschreven dient te worden volgens welke procedure en welk tijdpad de vergunningverlening zal geschieden en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tevens moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren.

In Hoofdstuk 3 van de startnotitie wordt een goed overzicht gegeven van de relevante besluiten, het milieuhygiënisch beleidskader en de procedure. Het MER zal concreet inzicht moeten geven in de toepassing van de regelgeving en normering op de voorgenomen activiteit. Met name dient daarbij ingegaan te worden op het (provinciaal) beleid om de blootstelling aan geur-, stof- en geluidhinder van omwonenden van het industriegebied Lage Weide te verminderen.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu^{14]}. Het is zinvol om deze beschrijving te baseren op deelactiviteiten. Bij het zoeken naar alternatieven is het zinvol om uit te gaan van een analyse van de voorgenomen activiteit in deelactiviteiten.

3.1.1 Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Bij de alternatieven (meest milieuvriendelijke alternatief en een eventueel daaruit afgeleid voorkeursalternatief) moet worden aangegeven welke preventieve,

13 Zie subparagraaf 3.2.6 "Verwerking van andere korrelvormige materialen".

14 De basis voor dit hoofdstuk is al gelegd in de hoofdstukken 2 en 4 van de Startnotitie.

mitigerende en compenserende maatregelen kunnen worden getroffen en wat de effecten daarvan zijn.

Als het voornemen een meetbaar effect *kan* hebben op geluidgevoelige bestemmingen, dienen in het MER preventieve en mitigerende maatregelen voor geluid te worden beschouwd, zoals bijvoorbeeld:

- procesmaatregelen;
- indelingsmaatregelen;
- passieve voorzieningen;
- bouwkundige maatregelen (gesloten gebouw, afschermingen enz.);
- logistieke maatregelen.

Deze beoordeling en eventuele maatregelen gelden naast geluid vanzelfsprekend ook voor stof en geur, alsmede voor andere emissies van schadelijke reststoffen.

3.2 Beschrijving voorgenomen activiteit

3.2.1 Aanbod

Naast de beschrijving van het aanbod van verontreinigde grond en baggerspecie moet ook de herkomst, hoeveelheid en samenstelling van de overige aangevoerde materialen (andere korrelvormige materialen, katalysatorresten, reinigingswater van schepen en verontreinigd grondwater¹⁵) worden gekwantificeerd en gekwalificeerd.

Aangegeven dient te worden in hoeverre het aanbod afhankelijk is van de kostprijs voor verwerking, om inzicht te krijgen in het realiteitsgehalte van het voorgestelde aanbod, dan wel lager te vergunnen capaciteiten.

3.2.2 Aanvoer en afvoer

De startnotitie vermeldt het streven naar een aan- en afvoer per schip van 50% van de verontreinigde en gereinigde grond. In aanvulling op eerder geplaatste opmerkingen over het transportaspect¹⁶) zal het MER moeten expliciteren hoe het genoemde streven zal worden ingevuld en wat de prognose van dit percentage de komende jaren zal zijn.

3.2.3 Opslag alsmede aparte opslagplaatsen (tussendepots)

In paragraaf 4.2 van de startnotitie wordt de opslag van verontreinigde en gereinigde grond, afgescheiden producten (hout, metalen, kunststoffen et cetera) alsmede van afvalwater beschreven. In aanvulling hierop dient in het MER ook de opslag van overige genoemde 'nieuwe' stoffen worden beschreven, zoals afvalolie (nieuwe brandstof in plaats van aardgas), baggerspecie, actief kool, katalysatorresten, oliehoudende sludges enzovoort. Voor alle afzonderlijke productopslagen (op Lage Weide en daarbuiten) dient beschreven te worden:

- de mogelijkheid om door gebruik van tussendepots de verblijftijden op Lage Weide te verkorten;

15 Er dient in het MER een nauwkeurigere beschrijving te komen van "buiten de inrichting afkomstig afvalwater".

16 Zie hiertoe paragraaf 2.2.

- de maatregelen ter voorkoming van vermenging;
- de voorzieningen om emissies naar lucht, bodem en oppervlaktewater te voorkomen.

3.2.4 Grondreinigingsinstallaties

In Hoofdstuk 4 van de startnotitie worden de toe te passen reinigingstechnieken beschreven. In paragraaf 7.2 wordt vermeld dat nader aandacht zal worden besteed aan het plaatsen van een voordroger en de keuze en opzet van het rookgasreinigingssysteem, te weten een kalkfilter en een zure gaswasser. Aanvullend is tijdens het locatiebezoek meegedeeld dat, zoals nu op de locatie Rotterdam-Botlek gebeurt, actief-kool adsorptie zal worden toegepast ter verwijdering van kwikdampen.

In het MER dienen de reinigingsinstallaties aan de hand van processchema's te worden beschreven, waardoor de toepassing van bovengenoemde technieken zichtbaar wordt gemaakt. Daaruit blijkt dan de verdeling van de verschillende afvalstromen over de reinigingsinstallaties en met name de criteria die daarbij zullen worden gehanteerd. Per reinigingsinstallatie dient te worden beschreven:

- de aanvoer vanaf het opslagterrein;
- de procescondities (verblijftijd, temperatuur et cetera) die van belang zijn om de milieubelasting binnen de gestelde grenzen te houden;
- de storingsgevoeligheid en de voorzieningen om (extra) milieubelasting bij storingen te voorkomen;
- de voorzieningen om de milieubelasting te bewaken;
- de reststoffen die vrijkomen.

3.2.5 Laad- en loswal

Aanvullend op de startnotitie dient beschreven te worden wanneer de laad- en loswal wordt gerealiseerd. Geef tevens aan wat de prognose is van het gebruik van deze loswal in de komende jaren. Tenslotte dient vermeld te worden welke voorzieningen en maatregelen getroffen zullen worden ter voorkoming van emissies naar lucht, bodem en oppervlaktewater (mors).

3.2.6 Verwerking van andere korrelvormige materialen

Vermeld van deze stromen wat de samenstelling is en waar de verwerking op is gericht. Komen de verkregen producten in aanmerking voor hergebruik (bijvoorbeeld in een industrieel proces) dan wel voor nuttige toepassing (in het kader van het Bouwstoffenbesluit) of moeten ze worden gestort?

Het MER zal de keuze voor de verwerking van deze specifieke afvalstromen moeten motiveren en laten zien hoe deze keuze voldoet aan de criteria van het Meerjarenplan Gevaarlijk Afval II (MJP GA II).

Wanneer gevaarlijke afvalstoffen verwerkt gaan worden waarvoor het MJP GA II een andere verwerkingsmethode (minimumstandaard) voorschrijft, zal in het MER met behulp van levenscyclusanalyse (LCA) aangetoond moeten worden dat de milieueffecten vergelijkbaar dan wel minder groot zijn dan de geldende minimumstandaard.

3.2.7 Inzet van andere brandstoffen in plaats van aardgas

Paragraaf 4.3.6 van de startnotitie vermeldt het voornemen om in plaats van aardgas plantaardige olie en afvalolie als brandstoffen in te zetten. In het MER dient te worden beschreven:

- de herkomst, aard en samenstelling van de in te zetten brandstoffen, met vermelding van de acceptatievoorwaarden;
- het verbruik van de afzonderlijke brandstoffen;
- het verschil met aardgas stoken in de milieubelasting;
- de omvang van de aardgasbesparing die dit oplevert.

Omdat de startnotitie bij de motivering meldt dat de inzet van secundaire brandstoffen afhankelijk zal zijn van de praktische uitvoerbaarheid (kosten/opbrengsten), dient in het MER specifiek te worden aangegeven bij welke baten deze zullen worden ingezet.

3.2.8 Behandeling van extern aangevoerd verontreinigd water

De bestaande zuiveringsinstallatie is ten behoeve van het MER in de startnotitie voldoende beschreven. De informatie over de waterzuivering in het MER moet duidelijk maken in hoeverre emissies naar het compartiment water *kunnen* optreden, dan wel verplaatst worden naar andere compartimenten (bijvoorbeeld de eindproducten van Ecotechniek). Tevens is het van belang aan te tonen dat restproducten van de afvalwaterzuivering - met name slib - op milieuverantwoorde wijze verwerkt worden.

Over de afvalwaterzuivering en schoonwaterbuffer dient een water- en stoffenbalans gegeven te worden, gericht op verontreinigingen. Aan de hand van deze balansen moet worden duidelijk gemaakt:

- in welke gevallen water wordt geloosd op de gemeentelijke riolering en geef daarbij de duur en omvang van de lozing aan (debiet en samenstelling);
- de invloed van water uit de mobiele wasinstallatie op de water- en stoffenbalans;
- de invloed van het verwerken van baggerspecie;
- de invloed van extern aangevoerde afvalwaterstromen;
- de mogelijke variaties in samenstelling/vrachten van het gezuiverde afvalwater.

Ook dient in het MER beschreven te worden:

- de acceptatiecriteria van de afvalwaterstromen (grenswaarden van verontreiniging) en de wijze waarop hieraan wordt getoetst;
- wat voor een normale- en voor een worst-case situatie de variaties in vrachten en in verontreinigingen in de reststoffen (slib) zullen zijn, zowel uit de waterzuivering als de mobiele wasinstallatie;
- de kwaliteitsnormen die worden gesteld aan het sproeiwater uit de bufferbassins en hoe gehandeld wordt als deze worden overschreden.

3.2.9 Uitgaande stromen

Het MER moet duidelijk maken dat vrijkomende (interne) reststromen volgens de geldende normeringen voor afval worden verwerkt. Aangetoond moet worden hoe reststromen als het slib uit de afvalwaterbehandeling, de slibkoek uit de mobiele wasinstallatie en het met kwik beladen actief kool uit de rookgasreinigingsinstallatie als gevaarlijk afval¹⁷⁾ worden verwerkt, dan wel verwerkbaar zijn door ESR zelf.

De uit het proces vrijkomende stromen dienen beschreven te worden in globale percentages (met marges) van de ingaande stroom op basis van gewichtseenheden. Daarbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen verontreinigde reststromen (inclusief slib en slibkoek) en gereinigde eindproducten. Voor elk van deze categorieën dienen - voor zover relevant - de onderstaande punten te worden beschreven:

- hoeveelheden, samenstelling en aard van de verontreinigingen;
- maatregelen om maximaal hergebruik c.q. nuttige toepassing te realiseren;
- garanties voor doeltreffende afvoer of verwerking van verontreinigde uitgaande stromen (waarbij hergebruik en nuttige toepassing niet mogelijk is) en maatregelen die worden getroffen indien stagnatie optreedt in de afvoer;
- bestemming van producten en restmaterialen; op welke wijze wordt een bepaald gebruik of eindbewerking zeker gesteld?

Daarnaast dient te worden aangegeven wat de aard, de hoeveelheid en de bestemming is van de overige afvalstoffen.

3.2.10 Controle en monitoring

Vanzelfsprekend komt dit onderdeel in de vergunning aan de orde, maar het zou ook goed zijn om in het MER te vermelden aan de hand van de te beschrijven grond- en overige stromen, welke technische en organisatorische voorzieningen worden getroffen om een zorgvuldig handelen te waarborgen. Daarbij zijn de volgende aspecten van belang:

- procedure en kwaliteitscriteria voor acceptatie¹⁸⁾;
- wijze van controle op en monitoring van de kwaliteit en kwantiteit van aan- en afgevoerde grond en andere materialen, inclusief de te hanteren kwaliteitscriteria;
- procedure voor partijen niet-geaccepteerde grond;
- monitoring van de emissies naar lucht, water en bodem (naast de beschrijving van de emissie-monitoring, dient in het MER ook een beschrijving te komen van hoe en hoe vaak de uitwerp door anderen dan het bedrijf zelf wordt gecontroleerd);
- de maatregelen die worden getroffen indien (proces)onderdelen langer buiten gebruik zijn dan gedurende normaal onderhoud c.q. in het geval van het volledig stagneren van de reiniging;
- de wijze waarop de controle op de vloeistofdichtheid van de vloer en de onderliggende folies wordt uitgevoerd;

17 Storten in bijvoorbeeld de C2 deponie.

18 Dit wordt beschreven in tabel 4.1 op pagina 21 van de startnotitie en op pagina 22. In de tabel is sprake van een onduidelijkheid met betrekking tot EOX tussen de maximale concentratie bij de invoerschroef na wijzigingen TRI in vergelijking tot de voorgenomen maximale concentratie bij de invoerschroef.

- de te volgen procedure bij storingen en calamiteiten.

3.3 Alternatieven

De keuze van het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) moet worden gemotiveerd evenals de selectie van het voorkeursalternatief, voor zover dat aan de orde is. In het MER zijn vooral de milieuarargumenten voor deze keuze van belang. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. De beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is wettelijk verplicht.

3.3.1 Meest milieuvriendelijke alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu;
- gericht zijn op het zoveel mogelijk voorkomen van nadelige milieugevolgen, dan wel het behalen van een maximale milieuwinst. Hierbij kan worden gedacht aan minimalisatie van restproductstromen, het maken van een eindproduct dat voldoet aan de streefwaarden voor bodem, minimalisatie van emissies en hinder alsmede minimalisatie van het energie- en grondstoffen-gebruik.

De aanwezigheid van verontreinigde grond is een belangrijk milieuprobleem. Uit de startnotitie blijkt¹⁹⁾ dat het doel van het voornemen is om een substantiële bijdrage tot stand brengen aan het terugdringen van dit probleem. Door thermische reiniging kan in plaats van storten de grond dusdanig worden bewerkt, dat deze daarna weer geschikt is voor nuttige toepassing. Dit zal gebeuren op een doelmatige, bedrijfseconomisch en milieuhygiënisch verantwoorde wijze²⁰⁾. Het reinigingsproces kan weer nieuwe milieuproblemen opleveren. Om die te voorkomen stelt Ecotechniek randvoorwaarden aan de activiteit²¹⁾ op het gebied van doelmatigheid, bewezen techniek, geen significante toename van emissies en flexibele acceptatiecriteria. Blijkens de startnotitie is opschaling tot een capaciteit van 1.000.000 ton verontreinigde grond en overige korrelvormige materialen per jaar nodig om technische vernieuwingen te kunnen realiseren en om de kostprijs dusdanig te verlagen dat thermisch reinigen goedkoper wordt dan storten. De marktwerking leidt in die situatie tot minder storten. Deze kenmerken van het voornemen leiden tot de conclusie dat de in de startnotitie beschreven aanpak tevens de meest milieuvriendelijke uitvoering is van dit project.

Om deze conclusie een op alle aspecten consistente onderbouwing te geven is het nog nodig dat in het MER wordt beschreven hoe de initiatiefnemer gaat bereiken

19 Zie hoofdstuk 2.4 van de startnotitie.

20 Zie pagina 11 van de startnotitie.

21 Zie hoofdstuk 2.4.2. van de startnotitie.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

Uit de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet duidelijk worden of de effecten tijdelijk of permanent zijn, in hoeverre er sprake zal zijn van *cumulatie* per hinderaspect (versterken of uitdoven van effecten)²²⁾ en of er sprake is van positieve effecten.

Bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd. Onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld. Hoofdstuk 6 van de startnotitie geeft een goed inzicht in onder andere de concentraties. Daaruit blijkt dat de concentraties binnen de gestelde normen blijven. Gezien de verzevenvoudiging van de capaciteit dient in het MER aangegeven te worden hoe de daarmee gepaard gaande stijging van de vracht gereduceerd zal worden.

De gevolgen van het MMA en - zo nodig - het voorkeursalternatief dienen voor de volgende milieuaspecten te worden beschreven:

- de luchtkwaliteit, door de verspreiding van stof, geur²³⁾ alsmede de stoffen genoemd in tabel S.5 van de startnotitie uitgaande van emissies;
- de verspreiding van geluid²⁴⁾ en trillingen afkomstig van de inrichting, intern transport en aan- en afvoer bij gemiddelde en maximale niveaus en welke effecten dit heeft voor de (woon)omgeving;
- het verbruik van water en energie (met name de inzet van andere brandstoffen);
- naast de beschrijving van alle emissies naar lucht, water en bodem onder normale omstandigheden dient inzicht gegeven te worden in de mogelijke emissies bij storingen, calamiteiten, proefreinigingen en onderhoud, voorzover deze afwijken van de bestaande situatie;
- het ontstaan van reststoffen (hoeveelheden, kwaliteit en bestemming).

De Commissie vraagt in dit MER in het bijzonder aandacht voor een kwantitatieve beschrijving van emissies (in vrachten), in aanvulling op de in de startnotitie genoemde concentraties en vrachten zoals genoemd in tabel S.5, in het bijzonder van de verschillende vormen van hinder (geur²⁵⁾, stof²⁶⁾ en geluid) van het voorkeursalternatief in verhouding tot de reeds aanwezige emissies. Bij deze beschrijvingen dient met name ingegaan te worden op de gevolgen voor de directe

22 Zie daartoe bijlage 4, inspraakreactie nummer 1, waarin ook nadrukkelijk aandacht wordt gevraagd voor de mogelijke cumulatieve effecten.

23 Zie daartoe tevens het aangekondigde (uitgebreide) geuronderzoek op pagina 32 van de startnotitie.

24 Zie daartoe tevens het genoemde, uitgebreide akoestisch onderzoek op pagina 33 van de startnotitie.

25 Zie daartoe bijlage 4, inspraakreactie nummer 1, waarin reeds een overschrijding op dit punt wordt aangegeven als gevolg van een tweetal veevoederfabrieken, Douwe Egberts en nog een aantal bedrijven.

26 Zie daartoe bijlage 4, inspraakreactie nummer 1, waarin gewezen wordt op het feit dat de grenswaarden voor fijnstof in de woonwijk reeds worden overschreden.

dat ondanks een verzevenvoudiging van de verwerkingscapaciteit de emissies gelijk blijven of wellicht kunnen verminderen. Daarbij gaat het vooral om emissies die hinder veroorzaken in de nabij gelegen woonwijk Zuilen. Blijkens de startnotitie moet die zorg zich met name richten op geur, stof en geluid. Uit de hoofdstukken 6 en 7 van de startnotitie blijkt dat de belangrijkste stuurmiddelen zijn: de acceptatiecriteria, waarmee het ontstaan van hinderlijke componenten voorkomen kan worden, alsmede in pandige uitvoering van op- en overslag en verwerking, waarmee emissies geminimaliseerd kunnen worden.

De Commissie adviseert daarom om voor het MMA deze twee stuurmiddelen concreet in te vullen. De milieueffecten die vervolgens nog in het MER moeten worden beschreven zijn de emissies naar lucht, bodem en water die dan nog overblijven en het ontstaan van reststoffen tijdens en aan het einde van het reinigingsproces, alsmede de verwerking daarvan. Tevens dient aandacht geschonken te worden aan transportalternatieven (met name per schip), alsmede minimalisatie van het energieverbruik en emissies onder andere door optimalisatie van transportafstanden.

Het MMA dient het uitgangspunt te vormen voor het voorkeursalternatief. Indien de initiatiefnemer besluit om in het voorkomen of bestrijden van emissies een stap terug te doen, ontstaat op dat moment naast het MMA een voorkeursalternatief. Van dat voorkeursalternatief hoeven in het MER alleen de gevolgen voor het milieu beschreven te worden voorzover die afwijken van het MMA.

4.

BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

De beschrijving van de huidige bedrijfssituatie, ligging en huidige toestand van het milieu zijn in de startnotitie voldoende, behoudens:

- de mogelijke invloed van de Vinex-locatie Leidsche Rijn (autonome ontwikkeling) op de milieutoestand;
- een kaart en beschrijving van alle (bestaande of geplande) geur- en geluidgevoelige bestemmingen in het studiegebied. Het bestaande achtergrondgeluidniveau inclusief de autonome ontwikkeling daarvan (met autonome groei en/of sanering) dient conform het gevraagde in hoofdstuk 5 te worden beschreven. Tevens dient op kaart een overzicht te worden gegeven van de in de omgeving gevoelige (woon)gebieden en objecten.

(woon)omgeving in Zuilen en Leidsche Rijn²⁷]. Een toetsing aan de volksgezondheidsnormen dient hierbij plaats te vinden.

Tevens dient beschreven te worden of en in hoeverre er sprake zal zijn van verkeersoverlast (zoals bijvoorbeeld of er een bijdrage geleverd zal worden aan de verstopping van de aanvoerwegen, in het bijzonder de aantakking op de A2²⁸).

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten die optreden bij het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) en eventueel het voorkeursalternatief moeten onderling én met de referentie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten van de verschillende maatregelen.

7. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten concreet worden genoemd. Het doel van deze beschrijving is om een indicatie te krijgen van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moeten worden:

- * de onzekerheden die zijn blijven bestaan en wat daarvan de reden is;
- * de mate waarin dit de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloedt.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het MER worden verstrekt.

27 Zie daartoe bijlage 4, inspraakreactie nummer 1, waarin op verschillende plaatsen aandacht wordt gevraagd voor deze problemen.

28 Zie bijlage 4, inspraakreactie nummer 1 hierover.

